

	Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Туристичне регіонаознавство			
		Статус дисципліни <i>вибірковий компонент</i>			
Галузь знань	A4. Освіта				
Спеціальність	A14.07 Середня освіта (Географія)				
Освітня програма	Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота				
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)				
Форма навчання	Денна				
Курс	1-й				
Семестр	2				
Обсяг дисципліни				денна форма	
	Кредити	4,5	Години	135	
	Лекційні			28 год.	
	Практичні/семінарські			18 год.	
	Лабораторні			-	
	Самостійна робота			89 год.	
Семестровий контроль	залік				
Викладач	Сільченко Юлія Юріївна, к.г.н., доцент, доцент кафедри філософії та соціальних наук				
Контактна інформація	y.y.silchenko@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Філософії та соціальних наук				
Факультет	Психології та історії				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Туристичне регіонаознавство вивчає географічні, культурні, історичні та соціально-економічні особливості країн світу з метою оцінки їх туристичного потенціалу. Дисципліна формує у студентів знання про туристичні ресурси, типи туризму та особливості подорожей у різних регіонах. Це дозволяє ефективно використовувати знання в сфері туризму та організовувати цікаві маршрути.				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів систему знань про природні, історико-культурні, соціально-економічні та політичні особливості країн світу, що визначають розвиток туризму; навчити оцінювати туристичний потенціал територій, порівнювати країни за туристичними ресурсами та видами туризму, розуміти роль туризму у формуванні міжнародних зв'язків і культурного обміну.				
Компетентності	ЗК1. Здатність набувати спеціалізовані концептуальні знання у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності. ЗК2. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу; здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним. ФК1. Здатність усвідомлювати та інтегрувати концептуальні природничо-географічні, суспільно-географічні, картографічні, психолого-педагогічні, краєзнавчо-туристичні знання та навички, орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі з метою розширення й актуалізації географічних і психолого-педагогічних знань. ФК. Здатність здійснювати комплексний аналіз туристично-рекреаційного потенціалу територій (країн, регіонів), виявляти закономірності формування регіональних туристичних ринків та проектувати конкурентоспроможний туристичний продукт на основі				

	специфіки DESTИНАЦІЇ.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	ПРН1. Розуміє концептуальні засади та основні теоретико-методологічні проблеми природничої, антропогенної, суспільної географії, картографії та геоінформаційних технологій, методики навчання географії в старшій (профільній) та вищій школі на рівні новітніх наукових здобутків. ПРН. Здатність здійснювати стратегічну оцінку туристично-рекреаційного потенціалу територій різного рангу, моделювати розвиток регіональних ринків та обґрунтовувати створення інноваційних туристичних продуктів, що базуються на унікальності DESTИНАЦІЇ та відповідають принципам конкурентоспроможності й сталого розвитку.
Зміст дисципліни	Розділ I. Теоретико-методологічні основи туристичного регіонаознавства Тема 1. Наукові засади та методологія туристичного регіонаознавства Сутність, об'єкт, предмет і система туристичного регіонаознавства. Мета, завдання та функції дисципліни. Туристичне регіонаознавство в структурі географічних, соціально-економічних та культурологічних наук. Основні принципи наукового пізнання просторових аспектів туризму. Методи туристичного країнознавчого аналізу: аналітичні, статистичні, картографічні, порівняльно-географічні, експертні. Комплексний підхід у вивченні країн і регіонів світу як туристичних DESTИНАЦІЙ. Тема 2. Етапи становлення країнознавчих знань і розвиток туристичного регіонаознавства Історична еволюція країнознавства: від описового до аналітичного етапу. Класичні школи країнознавства (німецька, французька, англійська, українська). Формування туристичного країнознавства як окремого напрямку географічної науки у XX–XXI ст. Розвиток національної школи туристичного країнознавства в Україні. Внесок українських учених у формування сучасних підходів до вивчення туристичних регіонів. Тема 3. Сучасні концепції та парадигми країнознавчих досліджень Географічний детермінізм і можливості його застосування в туризмі. Теорії держави в контексті територіальної організації туризму: органічна, функціональна, концепція «держави-контейнера». Цивілізаційний, формаційний, культурологічний та геополітичний підходи до вивчення країн. Концепції глобалізації, регіоналізації, мондіалізму, євразійства. Сучасні теорії туристичних систем і моделей розвитку туризму у світі. Тема 4. Ключові категорії та поняття туристичного регіонаознавства Туристичний простір і територія. Політична карта світу як базис для туристичних досліджень. Етапи формування сучасної політичної карти світу. Етнічна, мовна, релігійна та культурна структура світу як чинники розвитку туризму. Культурна спадщина, історичні центри, національні парки й об'єкти ЮНЕСКО як складові туристичного потенціалу країн. Тема 5. Просторово-територіальна організація держав і туристичних систем Поняття географічного положення країни та його типи (природне, економіко-географічне, політико-географічне, транспортне, туристичне). Територія та простір як об'єкти аналізу. Державні кордони: функції, види, проблеми делімітації та демаркації. Форми державного

устрою та політичного режиму і їх вплив на розвиток туризму. Столиця як політико-культурний і туристичний центр країни. Особливості адміністративно-територіального устрою держав світу.

Тема 6. Глобалізація, національна держава та міжнародний туризм
Глобалізаційні процеси у світовій економіці й культурі та їхній вплив на туризм. Туризм як чинник інтеграції, міжкультурного діалогу та національної ідентичності. Глобальні туристичні потоки, транснаціональні корпорації в туризмі, світові туристичні організації. Виклики для національних туристичних систем у XXI столітті: цифровізація, безпека, сталий розвиток, воєнні ризики.

Тема 7. Туристичний бренд і імідж держави
Поняття іміджу, бренду, репутації країни. Формування національного бренду через туризм. Стратегії створення позитивного туристичного іміджу. Маркетингові комунікації у просуванні туристичних дестинацій. Роль культурної дипломатії, фестивалів, спортивних і мистецьких подій у формуванні міжнародного образу країни. Туристичний імідж України у світовому контексті.

Розділ II. Туристичні регіони та країни світу

Тема 8. Географічна структура світового туризму

Принципи районування світу для потреб туризму. Поняття туристичного макрорегіону. Критерії класифікації країн за рівнем розвитку туризму. Основні туристичні райони світу: Європейський, Американський, Азіатсько-Тихоокеанський, Африканський, Близькосхідний. Роль міжнародних організацій (UNWTO, UNESCO, WTTC) у регулюванні світового туризму.

Тема 9. Європейський туристичний макрорегіон

Природні, історико-культурні та соціально-економічні чинники розвитку туризму в Європі. Основні туристичні субрегіони: Північна, Західна, Центральна, Південна та Східна Європа. Особливості туристичної політики Європейського Союзу. Вплив війни в Україні на туристичний простір Європи. Лідери туризму: Франція, Іспанія, Італія, Велика Британія, Польща. Потенціал туристичного партнерства України з країнами ЄС.

Тема 10. Азіатсько-Тихоокеанський туристичний макрорегіон

Природно-географічні, культурні та демографічні особливості регіону. Туристичні ринки Китаю, Японії, Південної Кореї, Таїланду, Індонезії, В'єтнаму, Австралії та Нової Зеландії. Туризм як рушій економічного розвитку в регіоні. Релігійні та культурні традиції як основа туристичної привабливості. Екотуризм та інновації у сфері сталого туризму.

Тема 11. Американський туристичний макрорегіон

Особливості туристичного розвитку Північної, Центральної та Південної Америки. Провідні туристичні країни: США, Канада, Мексика, Бразилія, Аргентина, Чилі, Куба. Роль національних парків, мегаполісів і культурної спадщини у формуванні туристичного іміджу континенту. США як світовий центр ділового, культурного та подієвого туризму.

Тема 12. Африканський туристичний макрорегіон

Природно-рекреаційний потенціал Африки. Проблеми й перспективи розвитку туризму на континенті. Північна, Західна, Східна та Південна Африка — основні туристичні напрями. Єгипет, Марокко, Кенія,

	Танзанія, ПАР — ключові туристичні країни. Сафарі-туризм, етнографічний і природничий туризм як провідні види. Тема 13. Близькосхідний туристичний макрорегіон Географічні межі та особливості регіону. Туризм у країнах Перської затоки, Ізраїлі, Туреччині, Йорданії, Ірані. Релігійний туризм і паломництво. Єгипет і Туреччина як світові туристичні лідери. Безпекові аспекти подорожей у регіоні. Потенціал розвитку міжнародного туризму у післявоєнному контексті.
Критерії оцінювання роботи студентів	Підсумкове: залік Поточне: фронтальне та індивідуальне усне опитування, письмове опитування, тестування, географічні номенклатурні та термінологічні диктанти, перевірка практичних робіт, перевірка конспектів (тез), перевірка виконання самостійної роботи, повідомлень, мультимедійних презентацій, контрольна робота тощо. Критерії оцінювання: При поточному контролі оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні питань; результати виконання і захисту практичних робіт, експрес контролю у формі тестів тощо. Критеріями оцінки є: повнота розкриття питання; логіка викладання, цілісність, системність відповіді, культура мови; самостійність суджень студента і творчість мислення, його теоретичний рівень; використання основної та додаткової літератури; аналітичні узагальнення, уміння робити порівняльний аналіз; виконання письмових завдань: логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи. Максимальний бал за виступ з питань певної теми курсу на практичному занятті (або письмова робота) – 4 бали. Критерії оцінювання усної відповіді: 3,5 – 4 б студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на потрібну літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує. 2,5 - 3 б студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей. 1,5 - 2 б студент засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок. 0,5 - 1 б студент невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок. Критерії оцінювання виконання практичних завдань: 3 бали При виконанні практичних завдань студент продемонстрував високий рівень оволодіння уміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. До кожного завдання наявні висновки та узагальнення. Студент застосував творчий підхід до виконання завдань. Картографічні матеріали оформлені правильно, виконані якісно та охайно. У практичній роботі відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки. 2 бали При виконанні практичних завдань студент продемонстрував уміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати.

Наявні висновки до кожного завдання, але у деяких висновках недостатня доказова база. Картографічні матеріали оформлені правильно, виконані якісно та охайно. У практичній роботі присутні окремі стилістичні помилки.

1 бал – у практичному завданні відсутні висновки до окремих завдань або більшість висновків помилкові. Картографічні матеріали оформлені з помилками, виконані не якісно та неохайно. У роботі наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента
Максимальна кількість балів за всі завдання для самостійної роботи – 20 балів.

20 б. ставиться у випадку, коли студент повністю і якісно виконав всі завдання для самостійної роботи. Демонструє досконале знання та розуміння теоретичного матеріалу тем, що виносяться на самостійне опрацювання. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Наявні посилання на декілька джерел інформації. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Аналізує різні підходи до трактування тієї чи іншої проблеми. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу, культурою мовлення. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні, стилістичні чи мовленнєві помилки.

15 б. ставиться, коли студент виконав всі завдання для самостійної роботи, при цьому 2/3 завдань виконано якісно. Відповідь майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знаомій та новій ситуації. Присутні окремі стилістичні помилки.

10 б. ставиться, коли студент якісно виконав 1/2 завдань. Демонструє вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

5 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/3 завдань та демонструє має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки.

2 б. ставиться, коли студент виконав лише 1/4 завдань та демонструє

має вкрай поверхові знання з тем, винесених на самостійне опрацювання і неспроможний відтворити інформацію в повному обсязі. Оперує лише окремими фразами. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних між собою. Студент не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні та стилістичні помилки. Крім того студенти мають змогу отримати 1 б. за доповнення.

Критерії оцінювання виконання завдань підсумкової контрольної роботи

4 бали ставиться у випадку, коли студент у відповіді на питання продемонстрував досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату та теоретичного матеріалу з тієї чи іншої теми; вільно оперування різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на 14 поставлене запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і послідовний характер. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань та аргументує її. Демонструє творчий підхід до виконання завдань, глибоке розуміння причинно наслідкових зв'язків та суспільно географічних закономірностей. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою грамотністю викладу матеріалу. У відповіді відсутні орфографічні, граматичні чи стилістичні помилки.

3 бали ставиться, коли відповідь на питання правильна і майже повна, судження студента з питання мають усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. У відповіді висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Студент володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Студент висвітлює причинно наслідкові зв'язки та суспільногеографічні закономірності, але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, нечітко прослідковується зв'язок теорії з практикою. При відповіді на проблемні питання студент висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Матеріал викладено правильною мовою, без орфографічних та граматичних помилок, але присутні окремі стилістичні помилки.

2 бали ставиться, коли відповідь на запитання неповна, частково помилкова та фрагментарна. Студент не має системних знань з даного питання, не повною мірою володіє понятійно-термінологічним апаратом. Студент висвітлює лише один підхід до тієї чи іншої проблематики, висвітлює окрему класифікацію тощо. Виклад матеріалу не структурований, часто порушується послідовність та логіка викладу. Студент лише називає приклади причинно-наслідкових зв'язків та суспільно географічних закономірностей, але не розкриває їх суть. У відповіді відсутні посилання на фундаментальні дослідження з певної проблеми. Відповідь позбавлена творчого підходу і має формальний характер. Студент використовує знання в знайомій ситуації, але не може застосувати їх в новій ситуації. У відповіді наявні окремі граматичні, фактичні чи стилістичні помилки.

1 бал ставиться, коли у відповіді на питання студент демонструє вкрай поверхові знання з теми. Відповідь неповна та частково помилкова. Студент оперує лише окремими фразами. Понятійно термінологічний апарат несформований. Студент відтворює лише окремі фрагменти матеріалу, називає розрізнені факти, часто помилкові. Відповідь занадто лаконічна та має вигляд окремих висловлювань, не пов'язаних

	між собою. Відсутні згадування про причиннонаслідкові зв'язки та суспільно географічні закономірності. Студент не володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці, не наводить приклади тощо. У відповіді наявні грубі фактичні, теоретичні, стилістичні або граматичні помилки. За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, тощо можуть присуджуватися додаткові бали. Студент не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів, одержаних за змістові модулі (поточний контроль) впродовж семестру разом з максимально можливою кількістю балів, набраних на іспиті (заліку), в сумі не перевищуватиме 59 балів, а також якщо студент немає жодної оцінки з поточного контролю. У разі, якщо здобувач подав декларацію про визнання результатів неформального та /або інформального навчання стосовно певного освітнього компонента ОП, оцінювання відбувається відповідно до Порядку визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральнотериторіальному державному університеті імені Володимира Винниченка (затвердженого вченою радою університету, протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.). Результати навчання та компетентності, що можуть бути визнані в межах цього освітнього компонента, можна досягати та здобувати в системі неформальної освіти під час участі в тренінгах, майстер-класах, семінарах, вебінарах, дистанційних курсах, стажуваннях тощо, що підтверджено відповідним документом (дипломом, сертифікатом, свідоцтвом под.). – пункти 1.5, 1.6, 1.9, 1.10 названого Порядку. Отримання здобувачем диплома, сертифіката, свідоцтва як результати неформального та /або інформального навчання розглядається відповідно до Положенні університету. Рішення про оцінювання приймається на основі зазначених кредитів, годин, тематики навчання. Можуть бути перезараховані практичні роботи або контрольні роботи, повністю або частково (від 5 до 60 балів відповідно).
Політика курсу	Вимоги викладача. В процесі вивчення дисципліни студенти мають відвідувати всі лекційні та практичні заняття. Система оцінювання – накопичувальна, тому для того, щоби набрати необхідні бали (мінімально – 60 балів до екзамену), студент має виконати всі види робіт, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни, бути активним на кожному занятті. Пропущені за поважною причиною заняття відпрацьовуються під час консультацій. Усі практичні роботи та завдання для самостійної роботи мають бути виконані вчасно. Практичні роботи захищаються кожним студентом індивідуально. Форма представлення результатів та контролю за самостійною роботою прописані у методичних рекомендаціях до самостійної роботи. Практичні роботи, конспекти уроків та інші види робіт, які є копією робіт інших студентів не зараховуються. Конспекти уроків мають бути розгорнутими з деталізацією кожного з етапів та дидактичних моментів уроку. Політика виставлення балів. Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації освітнього процесу за кредитно-трансферною накопичувальною системою здійснюється шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ЄКТС та національною шкалою

	оцінювання. Враховуються бали набрані при поточному опитуванні, захисті практичних робіт, контролю за самостійною роботою та бали за контрольні роботи з різних модулів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; акцентується увага на неприпустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Комплексна система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни включає: - <i>поточний контроль (ПК)</i> – оцінювання засвоєння студентом навчального матеріалу з окремих складових (модулів) навчальної програми дисципліни під час аудиторних занять, консультацій та результатів самостійної роботи й оцінюється сумою набраних балів; - <i>підсумковий (семестровий) контроль (ПСК)</i>. Форми поточного контролю: - <i>поточна оцінка</i> – кількість балів, яку отримує студент у результаті контролю за виконанням усіх видів робіт (теоретичних, практичних занять, завдань до самостійної роботи, захисту практичних робіт, конспектів уроків тощо); - <i>підсумкова поточна оцінка</i> – сумарна кількість балів, яку отримує студент за результатами здійснення поточного контролю. У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем. Під час підготовки доповідей, повідомлень та рефератів студенти мають дотримуватися академічної доброчесності, уникати плагіату та робити необхідні посилання на використані інформаційні джерела. Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).
Інформаційне забезпечення	Методичне забезпечення 1. Тексти лекцій (в електронному варіанті). 2. Методичні розробки практичних занять (в електронному та паперовому варіанті) 3. Матеріали в навчальному класі на освітній платформі Google Classroom. 1. Аніпко Н. П., Туристичне країнознавство. Західна та Північна Європа: навч. посіб. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2022. 240 с. 2. Аріон О. В., Улішанець С. І., Дмитрук О. Ю. Географія туризму: навч. посіб. Київ: Київськ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2019. 206 с. 3. Доценко А. І. Географія туризму: навч. посіб. Київ: Університет «Україна», 2020. 177 с. 4. Доценко А. І. Туристичне країнознавство: навч. посібн. Київ: Університет «Україна», 2022. 148 с.

	5. Мальська М. П., Бордун О. Ю., Гамкало М. З. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 184 с. 6. Мальська М. П., Гамкало М. З., Бордун О. Ю. Туристичне країнознавство. Європа: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 224 с. 7. Уварова Г. Ш., Мелько Л. Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. Київ «Ун-т «КРОК», 2022. 410 с.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчально-методичні матеріали: • навчальні та робочі програми, підручники, посібники, атласи, статистичні довідники, збірники карт; • мультимедійні презентації, електронні карти, відеоматеріали та інтерактивні ресурси. Картографічне забезпечення: • настінні карти України (фізична, політична, економічна, демографічна, транспортна, природно-ресурсна тощо); • регіональні карти господарських районів; • топографічні та тематичні карти для практичних занять. Технічні засоби навчання: • комп'ютери з доступом до Інтернету; • мультимедійний проектор, інтерактивна дошка, принтер, сканер; • програмне забезпечення для обробки статистичних і картографічних даних (MS Excel, QGIS, Google Earth тощо). Довідково-інформаційні ресурси: • електронні бібліотеки, бази даних Держстату України; • ресурси Міністерства економіки, Міністерства розвитку громад, Google Public Data, World Bank Data, Eurostat. Навчальні приміщення: • аудиторії, обладнані мультимедійною технікою; • кабінет з картографічним фондом і демонстраційними матеріалами.